

KURYER LITEWSKI

W WILNIE we SRODĘ DNIA 22 WRZESNIA V S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Wilno, dnia 22 września

Imperatorski Uniwersytet Wileński, w dniu 15 t. m. września, obchodził uroczystość rocznicę koronacji łaskawie nam panującego N. Cesarza ALEXANDRA I. i N. Cesarzowej ELIZBIETY ALEXIEJEWNY, naprzód zrąca znajdując się ze Studentami, Nauczycielami i Uczniami Gimnazjum Wileńskiego, na nabożeństwie w Kościele Akademickim odprawioném, wczasie którego miane było stosowne do uroczystości kazanie, a potem spiewane *Te Deum Laudamus*, z zaniesieniem do Boga najgorętszych modłów za zdrowie i długie lata N. Monarchy i całej N. Jego Familii. Po obiedzie zaś, w przytomności JW. Generała od Infanteryi, Gubernatora Wojennego i Kawalera Rżumskiego - Korsakowa; Taynego Konsyliarza Senatora i Kawalera Ogińskiego; oraz licznie zgromadzonych ze stanu duchownego, wojskowego i cywilnego Gości, miał publiczne posiedzenie, zagaione przez Zastępcę Rektora Kollez Sow. *Lobenwein* przemową, w której, zastanawiając się nad tak ważnym aktem, jakim jest w dziejach Rosyi koronacja szczególnie Nam panującego Monarchy, oraz nad pomysłnością i sławą z tego zdarzenia dla narodu wynikłą, wspominał o obowiązkach wdzięczności i poświęcenia się ze strony Uniwersytetu, jakie nań wkłada łaskawość i dobroczynność N. Monarchy, tak hojnie dla nauk wylana. Po czém Professor Praw Cywilnego, Kryminalnego i Koscielnego, Obojga Praw Doktor, *Kapelli*, czytał wypracowaną przez siebie rozprawę uczoną, o początku, postępie i źródłach prawa koscielnego. Nakoniec drukowane exemplarze Ogłoszenia Lekcyi w Uniwersytecie na rok szkolny 1815 — 1816 do dawania przeznaczonych, przytomnym Gościom rozdane zostały.

Rząd Imperator: Uniwer. Wileński: do publicznej wiadomości podaje, iż chcąc zakład Szkoły Weterynarney przy Uniwersytecie zaprowadzony, tyle przynajmniej, ile stan jego dzisiejszy dozwala, zbliżyć do powszechnego dla mieszkańców krajowych użytku i wygody, postanowił otworzyć przy nim szkołę praktycznej Weterynaryi, w której Weterynarz *Seitz* pod zwierzchnym dozorem Profesora i Kawalera *Bojanusa* uczyć będzie: 1) kucia koni; 2) leczenia chorób nog konskich, jako między, wszystkimi najpospolitszych; 3) Tenże przyymować będzie do leczenia wszelkie konie chore, i razem wprawiać swych

uczniów sposobem całkiem praktycznym do leczenia wszelkich chorób konskich, oraz robienia najistotniejszych do tego operacyi. Ponieważ zaś, ani na koszt w leczeniu bydła, ani na bezpłatne utrzymywanie uczniów niema w Uniwersytecie żadnego funduszu; przeto dla chcących korzystać z otwierającej się wyższej szkoły, podaia się następujące do wypełnienia warunki: 1) Można w każdym czasie przysyłać do Weterynarza *Seitz*, na placu spaskiej niegdyś Cerkwi mieszkającego, chore konie i inne bydła do leczenia, lecz razem trzeba się z nim umówić względem wynagrodzenia mu kosztu, na ich karmienie i lekarstwa potrzebnego. 2) Chcący się uczyć praktycznej Weterynaryi, powinni mieć zabezpieczone dla siebie wszelkie opatrzenie i mieszkanie w mieście. 3) Mają się zapisać w liczbę uczniów Weterynaryi u Profesora i Kawalera *Bojanusa*. 4) Jesliby byli czymśi poddanymi, złożyć powinni, świadectwo swego pana, w którym ma być wyrażone jego zezwolenie lub zadanie, aby brali naukę w szkole praktycznej Weterynaryi, i wskazana osoba w mieście tutejszém zamieszkała, do której się oni addressują, i któraby mając bliższy nad nimi dozór, we wszelkiem zdarzeniu wiadomość o nich dawać mogła. 5) Uczniowie tej szkoły obowiązani będą uczyć się najmniej 3 lata, i dla większej na to pewności, każdy z nich przy wejściu złoży rubli srebrnych 25, a to na utrzymywanie narzędzi oraz innych rzeczy, które w początkach nauki zepsuć, albo nadweryżyć mogą. Pieniądze te będą im nazad zwrócone po ukończeniu lat trzech nauki: lecz tacy, którzyby wcześniej, to jest: przed upłynieniem lat trzech, szkołę opuścili, nazawsze je utracą. Wolni są jednak od składania tej opłaty uczniowie, którzyby przy wejściu do szkoły umieli już kuc, a tęp samym czynili nadzieję, że narzędzi i innych ku temu używanych rzeczy nie popsują. 6) Przyjęci do szkoły Weterynaryi praktycznej uczniowie, obowiązani będą pod zarządzeniem Weterynarza *Seitz*, nabywać wprawy do kucia koni i leczenia chorych bydła, tak w stayniach przy szkole Weterynarney utrzymywanych, jako i tych, któreby przyprowadzono tylko dla poradzenia lekarstwa, podkucia, lub innych operacyi. 7) Powinni co rok examen praktyczny odbyć. 8) Po trzech leciech, gdy skończą naukę, i w praktycznym examinie okazą należytą zdatność i wprawę, otrzymają stosowne świadectwa.

Sekretarz *Felix Mierzejewski*.

Gazeta *Korrespondenta Warszawskiego* donosi z *Warszawy*, d. 19 września: „Dnia 17go b. miesiąca obchodzono tu uroczystość imienin Najjasniejszej małżonki Jego C. K. Mosci, *Elżbiety Alexiejewny*. Odprawio się uroczyste nabożeństwo w kaplicy obrzędu Greckiego i w kościele *ś. Jena*, na którym znajdowały się Rząd i Władze cywilne i wojskowe, zebrawszy się wprzód w pokojach zamkowych. Wieczorem miasto było oświecone.

Taż gazeta donosi z *Krakowa* d. 11 września: „Dzień dzisiejszy, rocznica imienin Monarchy, który nadadź umiał Europie pokóy, ludom szczęście, Polaków zrobić uczestnikami błogosławieństw, jakich doświadcza p. ddany, pod berłem dobrego tego Monarchy, Ojca ludow, obchodzony był w stolicy tutejszego departamentu, z uwielbieniem wielkości jego odpowiadającym.

Nro *Dziennika* głównego 7762. W Biurach Prefektury dnia 7 lipca 1815 roku.

Prefekt Departamentu Krakowskiego.

Do

W. *Wiszniewskiego* Kommissarza wojennego przy Ces. Ros. łazarecie wojskowym w *Krakowie*.

Czuąc oddalenie się W. Kommissarza z okolic naszych, nie mogę mu nie oświadczyć dziękczynienia, za dane dowody ciągłej urzędowej harmonii, jaką rodzi w każdym człowieku cnotliwym i urzędniku tyle, ile W. Kommissarz gorliwym, pragnieniem dopełnienia obowiązków służby z przyjaznym znośnieniem się względem środków, ku temu celowi ważnemu dążących.

Dopełnił tedy W. Kommissarz pierwszych, boś wygody chorego z oszczędnością skarbu pogodzić potrafił; zachowałeś drugie, a przez to unosisz z miasta i departamentu tutejszego słodkie wspomnienie, które ci towarzyszyć zawsze będzie. Szacunek i poważanie,

Wielogłowski Z. P.
Stokowski S. J.

Kurs *Wileński* na *assignaty*: Rubel srebrny 4 r. k. 33; dukat 12 r. 99 k.; imperyal 42 r.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA

Gazeta *Korrespondenta hamburskiego* zawiera z *Paryża*, pod 5 września: „Liczna partya działa teraz za *Xięciem Orleanu*. Jednakże wołał *Xiążę* wyiechać do *Anglii*, aniżeli usłuchać wezwania fakcyi, która tylko na wzniecenie zamieszek godzi.

Podczas okropności rewolucyjnych, młody *Xiążę Orleanu*, mając tylko 100 luidorow, ratował się ucieczką z *Francyi* do *Szwajcaryi*, gdzie skrycie przebywał. Jeden wierny sługa całem jego był towarzystwem. Agdy już ostatniego luidora na życie wydał, niepoznany wszedł w obowiązek nauczyciela *Geometrii* w szkółce jednéj w *Gryzonach*. Po śmierci *Robespierrea* opuścił schronienie swoje, i udał się do *Hamburga*, *Ameryki* &c.

Obie Izby zwołane są wyrokiem królewskim na dzień 25 t. m. — *Xiążę Angouleme* przesłał następujący list, z *Perpignan* d. 27 sierpnia, do Marszałka *Perignon*, znajdującego się w *Tuluzy*: „Mości Panie Kuzynie, śpieszę uwiadomić WP., dla zaspokojenia dobrego miasta naszego *Tuluzy*, że otrzymałem od *Jenerata Castanos* zapewnienie, iż wojska hiszpańskie terytoryum nasze ośwobodzą, i cofną się za granicę hiszpańską. Spodziewam się przeto, iż będę mógł na początku następującego miesiąca powrócić do *Xiężny Angouleme*, do *Tuluzy*.

Ludwik Antoni. „

W tutejszém kassie pocztowej niedostaje więcej 600,000 fr., które użyte były przez *La-valetta* na ułatwienie *Bonapartemu* ucieczki z wyspy *Elby*. Podskarbi administracyi pocztowej, *P. Demoncy*, wpadł w bankructwo.

Popisy wojskowe, które gwardya pruska dnia dzisiejszego na równinach *Grenelle* odbyła, wzbudziły powszechne uwielbienie. W czasie rozdawania wielu regimentom pruskim nowych chorągwi, *Xiążę Wellington* pierwszy przybił złotym gwoździem chorągiew jedną do drzewca.

Widziano, niestety, jak we *Francyi* potłumionym ludzie, za popełnienie morderstwa, po 600 fr. płacić sobie kazali. Rewolucyoniści dopuszczają się tam wszelkich bezprawioów, dla zebrania pieniędzy i innych korzyści.

Marszałek *Moncey*, który wołał raczej złożonym być z godności swojej, aniżeli prezydować w sądzie wojennym na *Neyu*, od wielu już lat żył w ścisłej przyjaźni z *Neyem*. *Ney* skraca sobie czas w więzieniu przegrywaniem na flecie, a podczas sądowego słuchania na mało rzeczy odpowiada. *Monceya* zaprowadzono do twierdzy *Bitsch*.

Zebrak 48 letni, kaleka na kulach chodzący, skazany został przez tutejszy trybunał na pięcioletnie więzienie, za to, że wołał: *Niech żyje Cesarz!* — A główni winowaycy snują się dotąd jeszcze bezkarnie.

Dla wojska *Loary*, które się teraz do innych mieysc przeprowadza, wypłacono półtora miliona żołdu. Sztuczne przeniesienia i przemiany wojska *Loary* są powodem do wielu uwag.

Dnia 29 sierpnia, odbył *Xiążę Blücher*, na równinach *Alenson*, rewiją 10,000 ludzi wojska pruskiego, które potem do *Bretanii* wyruszyło. Do dnia 5 t. m. znaczne kolumny wojska pruskiego przechodzić będą przez *Alenson*, gdzie *Xiążę Blücher* rewiją ich także odprawiać będzie.

Czytamy w tymże *Korrespondencie Hamburskim*, od granic francuzkich, pod dniem 20 września: „W *Paryżu* i departamentach *Francyi* znajdują się teraz trzy partye: króleska, republikańska i bonapartystow. Ostatnia składa się z ludzi wszelkiego stanu, którym terazniejszy stan rzeczy zgoła się nie podoba. Niestety! partya ta jest najliczniejszą. — Domysłają się, iż oprócz *Lille* i *Valenciennes*, wiele jeszcze twierdz francuzkich

wojskami sprzymierzonymi osadzonych będzie: wojska te do pewnego czasu będą się w nich kosztem *Francyi* utrzymywały. To jednak samo nie czyni mocnego zaręczenia spokojności, *Europa* zaś długoby jeszcze pod bronią zostawać musiała. — W południowej *Francyi*, a osobliwie w *Luonie* dotąd wiele zielonych dąje się widzieć kokard, które dowodem są ducha partyy, wzruszających teraz *Francyą*.

Pewny temi czasy zapytany w *Paryżu*: „gdzie będzie mieszkał N. Cesarz Rosyjski. „ odpowiedział: „ *Dans la Plaine des Vertus, à l'hotel de la Magnanimité* „ (Na równinie cnót, w hotelu wspaniałomyślności).

Powtadają, iż część wojska angielskiego, pod sprawą Lorda *Wellingtona*, po zawarciu pokoju, na zimę do *Hannoweru* się przeniesie: czekać należy potwierdzenia o tej pogłosce.

Daley w teyże gazecie, z *Paryżu* pod d. 7 września: „ Zapewniają, że postanowienia układów między *Francyą* i sprzymierzonymi nie pierwsi ogłoszone zostaną, az po udzieleniu ich obu Izbom na pierwszych ich posiedzeniach. — Podług jednej z gazet tutejszych, punkta przedugodnie pokoju, ostatnię soboty podpisane i ratyfikowane zostały. —

Bardzo rzadkie teraz jest wino w departamencie *Rodanu* i innych. — W październiku Xiążę *Orleans* z familią z *Anglii* napowrót jest tu spodziewany. — Za odebraną wiadomością, o posuwaniu się *Hiszpanów*, natychmiast, podług naszych gazet, 25,000 ludzi gwardyi narodowych, z departamentów pogranicznych, usługi swoje Xięciu *Angouleme* ofiarowało. — Gdy dawniejszy Dyrektor poczt *Lavalette*, nie jest wojskowym, przeto cofniony został wyrok królewski, oddający go pod sąd wojskowy, i ma on być sądzony przez zwyczajne trybunały. — Dla opatrzenia potrzebnej żywności dla wojsk sprzymierzonych, ustanowiono teraz udzielną Kommissyą żywności. — W *Paryżu* zawsze w zapasie być powinno 250,000 centnarów zboża. — Na utrzymanie gubernatorów w prowincjach przeznaczono 20,000 fr. — D. 24 sierpnia N. Cesarz Jmć Rosyjski wezwać do siebie kazał siostrę *Marthę*, z wielką łaskawością ją przyjął, i udarował złotym medalem z wizerunkiem swoim, a razem znaczny podarek w pieniądzech dla niej uczynił. (Siostra *Marta* była karmicielką jeńców francuzkich, oraz ranionych *Rosyan*, *Polaków*, *Austryaków*, *Węgrów*, *Prusaków*, *Hiszpanów*, *Anglików*, *Szkotów*, *Irlandczyków*, *Włochów*, *Szwajcarów*, &c.). — Zawczora Xiężna *Wagram* miała audyencyą u Króla. — *Boulay de la Meurthe*, Hrabia *Pipes*, ciągle jeszcze zostaje pod dozorem w *Saarbrück*. — W *Montpellier* także skonfederowani z *Nismes* wiele zamieszkania zrobili, i wiele ludzi rani. — O wyjeździe Xiężny *Angouleme* z *Bordeaux* do *Tuluzy*, pisze gazeta w *Bordeaux* wychodząca: „ Anioł nas opuścił; Pani ta nie jest Xiężną dla nas; jest to serdeczna przyjaciółka i czuła familiantka „ — Kiedy zawczora Król wyjechał, koń jeden na drodze trochę się ranił i wyprzeżony być musiał. Mnóstwo ludu zebrało się zaraz dla okazania czci

swojej dla J. K. M. — Dla okazania wdzięczności Xięciu *Angouleme*, za wstrzymanie wojsk hiszpańskich, mieszkańcy *Perpignanu* przypadającą na nich kontrybucyą wojenną, ze 100,000,000, na jeden raz złożyli. — Król Hiszpański, przez posta swojego, Hrabiego *Alava*, przesał Xięciu *Berry* order złotego runa. — D. 11 t. m. na równinach *Vertus* obchodzony będzie dzień imienia N. Cesarza *Alexandra*. Wielka rewija odprawi się dnia 10go, Cesarz Rosyjski poseł, Hrabia *Pozzo di Borgo*, także do *Vertus* zjad wyjechał. — Wojska pruskie weszły także do okolic *Brestu*. W *Nantes*, stosownie do zawartej z pruskiemi jenerałami konwencyi, obywatele nie będą utrzymywać żołnierzy na kwaterach. — Do *Strasburga* przybyło 4 rosyjskich officerów, z oddziałem żołnierzy i wielą wozami, na które zabiorą zamtąd 8,000 karabinów. — *Brest* z okolicami zapłaci kontrybucyą wojenną 319,000 fr. — W *St. Afrique*, podług gazet naszych, w zapalonym kościele jednym wiele protestantów zgorzało. — Xiężna *Angouleme* na 15 jest spodziewana. — Zawczora prezentowano Xięciu *Monsieur* kobietę 117 lat mającą z synem jej, który ma 58 lat; Xiążę łaskawie ich przyjął. — W *Condrieux* nad *Rodanem*, dwaj xięża, w czasie prowadzenia umarłego do grobu, zastrzeleni zostali przez bonapartystów, którzy głośno powiadali, że toż samo stanie się w całej *Francyi* z xiężami strony królewskiej. — W *Medyolanie*, na koronacyi, która z wielką pompą ma się odprawiać, będą rozrzucane medale koronacyi. — Ponieważ *Paryżanie* bardzo opieszali są w opłacie przypadającej na nich kontrybucyi, przeto władze paryzkie przymusu użyć musiały.

Wojska hiszpańskie, które się pod Jenerałem *Avisbal* zbliżyły były ku *Bajonnie*, gdzie już dzień i noc pod bronią czuwano, także się cofnęły. *Bajonna* ogłoszona była w stanie oblężenia, a władze miejscowe kilka odezw wydały. Wszyscy mieszkańcy z okolic do broni wezwani byli. Jenerał hiszpański *Avisbal*, pod 27 sierpnia, z *Irunu*, wydał proklamacyą, w której wyraził: „ Ze wprowadzie wiarotomny naczelnik (*Bonaparté*) zaburzający spokój fakcyi zniknął; atoli duch jego jeszcze panuje i czołga się w ciemności. Królowi przywrócony wprowadzie został tron jego; ale serca jeszcze mu nie są poddane. Hiszpani nie przychodzą, dla rozszarpania *Francyi*, ale dla utrzymania Królowi państw jego. „ Później jednak, wojska te, jako i inne hiszpańskie, za wstawieniem się Xięcia *Angouleme*, cofać się zaczęły.

Słychać o przywróceniu kompanii gwardyi szlacheckiej. *Dziennik paryzki* powstaje przeciwko utworzeniu tego oddziału. „ Gwardya (wyraża on) powinna być podporą tronu, i stawać nie tylko w salach i pałacach dworskich, ale i do boju. Na cóż się przyda szwadron jazdy, za którym ciągnie drugi szwadron słuźalców, dla opatrywania koni. Trzeba nam gwardyi, któraby czyniła obroty i

walczyła. Naprzeciw olbrzymóm gwardyi Rosyjskiej i mocnym Szkotóm, potrzeba stawić ludzi, którzyby równie, jak oni, byli zahartowani; dla którychby nie było zbytniego gorąca w lecie, ani mrozu w zimie; którzyby przywykli do znoszenia głodu, pragnienia i znojów, a słuchając głosu potrzeby lub honoru, szli odważnie na śmierć. Służba w wojnie niech nadaje pierwsze prawo do gwardyi; nie liczymy tytułów, ale czyny, nie stopnie szlachectwa, ale lata służby wojennej; nie pytamy się, czyli przodkowie ich walczyli pod *Bovines*, *Rocroy* i t. d., albowiem Król nie potrzebuje ich pradziadów, lecz ich samych; spytamy się raczej, czy walczyli pod *Fleurus*, *Hohenlinden*, *Marengo*, w *Hollandyi* pod *Pichegru*, w *Wandei* pod *Stoffletem*, i nad *Renem*, pod wnukiem *Kondeusza Wielkiego*.

Naczelný Wódz wojska *Loary*, Marszałek *Macdonald*, wydał w główný kwaterze swojej następującą odezwę do tegoż wojska.

„Zołnierze! Nadeszła chwila, w której urządzenia Króla względem rozpuszczenia pułków piechoty liniowej i lekkiej, dopełnionemi być mają. Czytaliście je ze spokojnością i poddaście się im z powolną i otwartą rezygnacją. Dziękuję niech będą mądrym i oycowskiem prawidłem naysprawiedliwzszego Króla; przewyższają one wszelkie oczekiwania! Zaszczytne nagrody przyznane są wszystkim stopniom, czy one przestają być czynnymi, lub też w czynności pozostają. Samo nawet odprawienie jest tylko pozorne: gdyż w téj chwili, w której rozwiązanie pułków postanowionem zostało, połączą się one znowu pod nowým nazwiskiem. Ono wam przypomina owe godne sławy legiony, będące dziś jeszcze przedmiotem podziwiania dla ich mężstwa (w którym i wy z niemi równymi jesteście), i dla owej godnej pochwały karności, tudzież skromnego posłuszeństwa, które stanowiły ich siłę i sławę. Oby wam one w przyszłości za wzór służyły! Rozstajecie się z towarzyszami Waszymi, lecz tylko dla połączenia się z krewnymi, przyjaciółmi i Ziomkami Waszymi. Synowie téjże samej ziemi, wychowani i ćwiczeni w jednakich zasadach, będziecie mieli jednaki sposób myślenia i zwyczaj; węzeł mający Was kojarzyć, będzie nierozdzielny, a legiony tylko w należnej Królowi wierności i w miłości Ojczyzny ubiegać się będą. Wy, którzy do domów swoich powracacie, dajcie przykład tych uczuć, i zanieście tam nadzieję lepszej przyszłości. Wy, którzy nieco używać będziecie spoczynku, dla przyjęcia na przyszłość obowiązków, jakie włożą na Was prawa, stawcie się z temi uczuciami pod chorągwie legionów Waszych. — Żołnierze byłej dawnej gwardyi! Rostropność i dobre zachowanie się wszędzie Was zaleca, i zasłużyście na chwałę być powołanymi do boku naysławniejszego z Królów; straż tronu powierzona będzie wierności Waszej. Usługi Wasze nieustają; idziecie tylko za urlopem, póki okoliczności, utworzenia nowych pułków gwardyi Królewskiej niedozwolą. Ci z pomiędzy Was, którzy do tej gwardyi lub żandarmeryi należeć nie mogą, będą mogli z prawem zupełnem starać się o miejsce w legionach departamentowych. Przekonany jestem, iż zawsze będziecie wzorem wierności i porządku, jak byliście we wszelkich czasach wzorem mężstwa. Wspieram wszelkimi środkami moimi usiłowania Rządu w wypłaceniu wam żołdu Waszego; lecz jeżeli, pomimo wszelkich pomocnych środków, wyciągnięciu prowincyi, będącej skutkiem tego nieszczęścia, w które wpadła nasza ojczyzna, z przyczyny aż nadto znajomych wypadków, jeżeli, mówię, to wyciągnięcie nie dozwoli wszystkim zapłacić, otrzymanie rewersa, które w Departamentach Waszych wypłacone wam będzie, a w dobrém postępowaniu, które tam zachowacie, znajdziecie zapewnienie uczuć moich i miłości dla dawnych moich współtowarzyszów orgza w główný kwaterze *Bourges* d. 26 sierpnia 1815.

Marszałek, Xiażę *Tarentu*, Wódz naczelný wojska *Loary*. (Podpisano) *Macdonald*.

W gazecie berlińskiej czytamy, z *Paryża* pod 7 września; *Gazeta Journal des Debats* zawiera co następuje: Wielkich się, jak słusznie należ, spodziewają rzeczy po nadchodzącem zebraniu się Izby. Wszyscy rozsądni Francuzi jedno tylko mają życzenie, i spełnienia się jego oczekują po nowéj Reprezentacyi narodowéj. Nie można atoli zaprzeczyć, iż zapaleńcy, którzy na wszystko przez powiększające szkło namiętności swoich patrzą, wiele sobie od ciała prawodawczego obiecują. Spodziewają się oni i oczekują, że Izby wszystko to, co jest nowém, odrzuca, a wszystko, co jest starem, znowu przywróca. Tylko przez wiernie przywiązanie do Króla mogą się obie te partye pogodzić. Życzyć należy, ażeby Izby trzymały się złotej drogi pośredniej, i żeby zebranie się ich dłużej już zwłóczoném nie było.

Gwardya narodowa paryzka podała Królowi, w sali Marszałków, następujący adres (u którego wiele się znajdowało podpisów): „N. Panie! Racz *W. K.* Mość pozwolić wiernym sługom swoim, członkom gwardyi narodowéj paryzkiej, żeby im wolno było złożyć u stop *W. K. M.* wyrażenie ich miłości, obawy i życzeń. N. Panie, szczęśliwi jesteśmy od tego czasu, kiedyś nam powrócony został; dla czegoż łączy się z tem zapalem obecnej radości, bojaźń przyszłości, przypomnienie przeszłości? Dalekim niech od nas będzie, zastanawiać wzrok nasz nad tem, co do nas nie należy. Ale czyż naraziemy się na nietaszkę królewską, jeżeli się odważymy zwrócić uwagę *W. K. M.* na korpus, którego skład jest nam znany: gdyż sami częsci jego tworzymy? Wiadomo było *W. K. M.* Mci podczas pierwszego wstąpienia Jego na tron, w jakich okolicznościach i przez kogo gwardya narodowa do czynnej służby użytą została: dostatecznym było to powodem do wzbudzenia słusznego podejrzenia przeciwko większej części tych, którzy jej dowódcami mianowani byli. Ze wspaniałością pełną zaufania, chcieliśmy *W. K. M.* Mość widzieć w niej tylko wiernych poddanych, i rościagnąć dobrodziejstwa swoje w równy mierze na wszystkich. Atoli, N. Panie, są dusze, których niczem wzruszyć, niczem z obowiązać nie można; a jeżeli podczas nieszczęśliwego oddalenia się, do którego *W. K. M.* Mość zdracą zmuszony był, gwardya narodowa w wielu oficerach swoich wzór wierności znalazła, widziała również z drugiej strony wielu temiż rękami, które nie dawno dla przyjmowania łask wyciągały, rozrzucających ogień buntu, i wstrzymujących serca tych, którzy do naysławniejszego z Królów biedzić chcieli. Te to zbrodnie słuszną niechęć naszą wzbudziły; one to okazują potrzebę prędkiego odrodzenia się korpusu oficerów gwardyi narodowéj; one to w obliczu *W. K. M.* Mci uniemożliwiają te połączone z naysławniejszym uszanowaniem wolność, której odważyliśmy się tu użyć. Gwardya narodowa (zawsze tak mówili, i zawsze nam to powtarzają) urządzoną jest jedynie dla utrzymywania bezpieczeństwa powszechnego. Atoli zgadzają się to z zachowaniem spokojności, że tyle naczelników tej gwardyi tak mocno i tak gorliwie jest się sprawy przywłaszczyciela? Jestem to dla zachowania pokoju, że z taką wyuzdaną zapalczywością wspierali zamachy tyrana, i tak wielu zacnych ludzi pogrozkami i przerażającemi słowami do podobnegoż wspierania tych zamachów zmuszali? Niechayże się nauczą od nas ci ludzie,

DODATEK

że bez konstytucyjnej Królewskiej władzy, wszystko w kraju jest fakcją, i nieprzyjacielem kraju; że Król i Ojczyzna są to rzeczy nierozdzielne; i że, dla wybawienia ojczyzny, należy zupełnie poświęcić się dla Króla. Oto są, N. Panie, zasady, na których my, dla osób naszych, utrzymanie porządku i spokojności zakładamy; a zasady te staną się zasadami całej gwardyi narodowej, jeżeli tylko takich mężów na czele swoim mieć będzie, których jawnie wyznaje i wymienia. Wówczas, N. Panie, gwardya narodowa Paryżka idąc za przykładem znamienitego Naczelnego Wodza swego, otaczać będzie W. K. Mość z nie naruszoną miłością, uwielbieniem i wiernością; wtedy, i tylko wtedy, stać się ona może jedną z najsilniejszych podpor tronu i wolności państwa. (Tu następują liczne podpisy.)

Monitor umieścił potem, z dziełnika gwardyi narodowych, następujące oświadczenie: „Ponieważ różne gazety ogłosiły powyższy adres, który upoważniony być miał podpisami wielu członków gwardyi narodowej, różnego stopnia i z różnych legionów, oświadczamy przeto niniejszemu, iż nic o tem nie wiemy, czyli pomieniony adres był istotnie ułożony, a tem bardziej o tem powątpiewać należy: gdy rozkaz dzienny z d. 20 kwietnia 1814, układania podobnych pism wyraźnie zabrania. (Tu następuje co do słowa wspomniany rozkaz dzienny.)

Wczorą odprawiła się rada Ministrów. Król prezydował na tem posiedzeniu od godziny 2 do 4tej. O godzinie 5tej był Król na nieśporach w kaplicy. — Spodziewają się, że Xiężna Angouleme powróci tu na dzień 15 t. m. Wyjechała ona już z Bordeaux do Tuluzy. Xiążę przybył tu dnia wczorajszego. — Wyrokiem królewskim rozpuszczone są, tak nazwane, 8 regimentów piechoty cudzoziemskiej, a na ich miejsce organizować się będzie nowy legion, pod imieniem legionów cudzoziemskich. — Gwardya królewska składać się będzie na przyszłość ze 2 dywizyj piechoty i ze 2 dywizyj jazdy. Mianowani są w nich Majorami jenerałnymi: Xiążę Belluno (Victor); Xiążę Reggio (Oudinot); Xiążę Raguzy (Marmont), i Xiążę Tarentu (Macdonald). Jenerałami porucznikami 4ch dywizyj są: Hrabiowie, Lauriston, Bourmont, Bodesoult i Dijeon.

N. Cesarz Alexander opuścił Paryż d. 6 t. m. N. Pan udał się do Chalons, gdzie też znajduje się na rewiu pod Vertus Cesarz Austriacki, Król Pruski i Xiążę Wellington. Stanoło tam już obozem 40,000 Rosyan. Przepyszny namiot wystawiony jest dla Monarchów.

W Joigny ma być wytknięty oboz dla 30,000 Wirtemberczyków, którzy tam popisy wojskowe odbyć mają. — W Burgundyi taki niedostatek wina, że żołnierze austriaccy tylko połową zwyczajnej porcyi kontentować się muszą.

Cesarz Austriacki wkrótce zjadł do Lyonu wyjedzie. Mówią, iż się przez Marsylię do Włoch uda. W Marsylii stoi 4,000 Austriaków na załodze. W Nismes dowodzi Jenerał Nugent, w Awenionie ma główną kwaterę Jenerał Bianchi; a w Orange Jenerał Neipperg.

Lord Castlereagh nie mógł wyjechać do Anglii. Koń mocno go kopytem ugodził; od

tego czasu nie wychodzi Lord z mieszkania swego. — Przybycie Posła hiszpańskiego, Hrabiego Peralada codziennie tu jest spodziewane.

Po zdobyciu Huningi, z kolei ma nastąpić bombardowanie Neu-Breisach; rozumieją, iż opór będzie długi: gdyż miejsce to mocno obwarowane, oraz w żywność, i amunicyą dobrze jest opatrzone. — Prusacy, którzy trzymają Maubeuge, Avesne, Landrecy, Philippeville, Rocroy i Marienburg, przyprowadzają twierdze te do najlepszego stanu obrony. Dobywanie Montmedy już rozpoczęte. Dowódca twierdzy odrzucił wszelkie propozycje, jakie mu ze strony pruskiej uczynione były. Mówią, że Xiążę August Pruski włożył na niego odpowiedzialność za wszelkie nieszczęścia, któreby z przyczyny oporu tego nastąpiły.

Dnia 3 t. m. zbuntowała się załoga strasburska. Niezaspokojeni podoficerowie i żołnierze utworzyli niejako komitet, który zajmował się wszelkimi działaniami; zadania przedstawiał i w układy wchodził. Serżanci, starsi doboże i inni niższego stopnia wojskowi, zastępowali obowiązki naczelnego Jenerała, sztabu głównego, Dowodcy placu, &c. Naczelnym Jenerałem był Bonnet, serżant 7go regimentu lekkiej piechoty. Wydawał on rozkazyienne, odezwy &c., bez dalszych jednak podpisów, jak tylko: Załoga. Wreszcie bunt ten nie miał innego zamiaru, tylko uzyskanie zaległego żołdu przed wyyscieniem wojsk liniowych, co też i uzyskał: gdyż miasto zmuszone było złożyć 700,000 fr. Bonnet, zebrawszy tę sumę przez nadzwyczajną kontrybucyą wojskową, złożył natychmiast dowództwo swoje i powrócił do dawnego stanu. Dalsi, nowo mianowani naczelnicy, poszli za jego przykładem. Wprzód jeszcze była wielka parada wojskowa, na której zebrany cały korpus przeciągał z muzyką wojenną, wydając okrzyki: „Niech żyje Król! Niech żyją Strasburczycy! Niech żyje załoga! „Składając dowództwo naczelnicy wódz Bonnet miał jeszcze przemowę z balkonu, na plac wychodzącego; kazał zatknąć białą chorągiew, trzy razy nią pozdrowił licznie zgromadzonych widzów, poczem ustąpił z teatru, jednakże nie był przyjęty z oklaskami od mieszkańców, którym komedia ta za drogo kosztowała. Bonnet do tego stopnia zuchwałość posunął, iż wieczorem znajdował się u Jenerała Ropp. Podczas tych niespokojności śmiertelnie ranny został furman jeneralski, który jadąc prędko po siano, przejechał młodego chłopca, syna jednego oficera. Chwilowy ten naczelnicy dowódca, serżant Bonnet, kazał oznajmić chęć bytności z odwiedzinami u austriackiego Jenerała Volkmann, ale przyjęty był od niego, jak należało. Jenerał pytał go z godnością: czy rozumie, że Jenerał austriacki wdawać się będzie w układy z serżantem francuzkim, i opuścił go z pogardą.

Marszałek Ney od tego czasu, jak go zaprowadzono do więzienia, nie ma wolności rozmawiania z żadnym więźniem; mieszka w osobnej izbie; wolno mu używać przechadzki od godziny 7ej z rana do 7ej wieczorem.

ale zawsze samemu tylko. Anglicy dają wielkie pochwały Marszałkowi *Moncey*, który wolał pójść do więzienia, aniżeli sądzić przyjaciela swego *Neya*.

Papiery nasze ciągle się podnoszą. Nadzieja blizkiego pokoju i zaczynający znowu kwitnąć handel, za przyczynę tego uważane być powinny.

Małżonka Półkownika *Labeoziere* nagłą śmiercią umarła: powszechnie ona jest żalowana. — Załoga twierdzy *Belfort*, równie jak i *strasburska*, ale z większym umiarkowaniem, dopominała się zaległego żołdu. Poczem Jenerał *Lecourbe* kazał sprzedać wszystkie zbývające konie i inne rzeczy wojskowe, w celu zebrania potrzebnych pieniędzy. — We *Francyi* najmocniej daje się czuć niedostatek koniczyzny i kartofli. — D. 7 t. m. przed południem, widziano na placu *Ciroussel* przechodzący pojazd, w którym się znajdował francuzki Jenerał. Pojazd otoczony był 30 żołnierzami kawalerii pruskiej, i tylaż kawalerzystami austriackimi; przed pojazdem jechała żandarmerya francuzka.

ANGLIA.

Korespondent hamburski donosi z Londynu pod 8 września: „Równie ministerium, jak Dyrektorowie kompanii wschodnio-indyjskiej, bardzo są nieukontentowani, że gubernator jenerałny, Lord *Moir*, wojnę z władcą kraju *Napaul* rozpoczął: gdy wojna ta żadney korzyści przynieść nie może.

Sycylijski okręt, *Salvador*, pod kapitanem *Romano*, d. 19 sierpnia, spotkał się pod wysokością, *Lisbony*, z okrętem angielskim, od którego się dowiedział, że pokazujący się okręt linijowy, jest *Northumberland*, na którym *Bonaparte* się znajduje. A że kapitan, długo krążąc na śródziemnym morzu, nic zgoła nie wiedział o wypadkach ostatnich i losie *Napoleona*, przez ciekawość tedy płynął ku *Northumberland*, i widział, jak wnosi, *Bonaparte*go, przechadzającego się na pokładzie. *Northumberlandowi* służył wtedy wiatr nąpomyślniejszy do jego podróży.

Summę, którą *Caulaincourt* na banku tutajszym ulokował, na 157,000 f. st. wynoszą. — Liczba studentów w *Oxfordzie* jest teraz 1,013.

O G Ł O S Z E N I A

1. N. 8,262. Od Kommissyi wileńskiego prowijskiego Depo wzywają się życzący podjąć się reparacyi skarbowey piekarni, w mieście Wilnie, w pojezuickim folwarku, z należącym do niej naczyniem drewnianym i miedzianym, żeby się stawili do Kommissyi dla targow, w terminach, terażniejszego miesiąca dniach: 1szym 22go; 2gim 27; i ostatecznym dnia 30, z prawnymi ewikcyami. Dnia 20 sierpnia 1815 roku.

1. Litewsko Grodzieńskiego Sądu Głównego 2gi Departament ogłasza, iż sprawa rozpoczęta stosownie do prośb U. U. Ambrożego i Madarta Rostockich, względem uczynionego przez zeszłego Unickich kościołów metropolite, Teodozego Rostockiego na ruchomy i nie ruchomy majątek jego, testamentem zapisany Majorowi Romanowi Rostockiemu, na skutek uka-

zu Rządzącego Senatu pod dniem 9 czerwca 1815 roku, do Izby Cywilney S. Petersburskiej wydane, przez ten Departament poruczone zostało do przejrzenia Ziemskiemu Sądowi Powiatu Nowogródzkiego. Dnia 10 września 1815 roku. Expedytor, Kolleski Sekretarz Lizianowicz.

1. W skutek remissyinego Dekretu Białorusko-Witepskiego Sądu z Departamentu. Sąd Exdywizorski dnia 12 julii zjachawszy do majątności Niperowa w Powiecie rzezyckim leżący. Dnia 15 julii Dekretem przeznaczył administracyą dóbr i Kapitałów po Józefie Krzywcu pozostałych Rodziewiczom, a przez tychże na taxę Exdywizyą wieczną oddanych, aby administratorowie przez gazetę Kurjera Litewskiego wszystkich Krzywca Pretensorów, Kredytorów i Debitorów pomieścili, iżby wszyscy na dniu 2 marca 1816 roku z dowodami stawiali przed Sąd Exdywizorski, mający się odbywać w Powiatowym mieście Rzeżycy pod utratą swych pretensyi złożenia Komportacyi i kopii spraw od 1 7bra przez 6 tygodni do Kancellaryi Ziem. Rzezyckiej o czym wszystkim, administracya przez niniejszą gazetę awizuje 1815 roku 7bra 1 d. Plenipotent Jan Rodziewicz.

1. Roku 1815 augusta 29 dnia. Na skutek Dekretu remissyinego Sądu Ziem. Rzezyckiego w dniu 14 augusta roku 1815 ferowanego, taxę i exdywizyą dóbr Nowego Dworu w Powiecie Rzezyckim położonych i dalszego wszelkiego nieruchomego i ruchomego W. Antoniego Oskierki Sędziego Norm. Rzezyck. majątku, dla usatysfakcyonowania jednoczasowego wszystkich tegoż JWW. i WW. Wierzycieli i różnego tytułu pretensorów przeznaczającego, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski do dóbr Nowego Dworu w dniu 28 tego miesiąca fixe na zjazd przeznaczony przybywszy w komplecie osób trzech Dekretem remissyinyim zadeterminowanym jurysdykcyą Sądów swoich ufundował, i pod stannością stron w Dekrecie wyrażonych Dekretem odkładowym tak Debitorowi W. Antoniemu Oskierce Sędziemu jakoteż wszystkim tegoż JWW. i WW. Wierzycielom i pretensorom wszystkich dokumentów i wszelkich Aktów fundusz i pretensye wyświecających komportacyą do kancellaryi Ziem. Rzezyckiej z czteroniedzielną persystencyą onych na dniu dziesiątym 8bra niniejszego roku nakazał, zjazd powtórny na ostateczne rozpoznanie wszystkich pretensyów na dzień 30 9bra udeterminował i dla uwiadomienia wszystkich W. Oskierki Sędziego JWW. i WW. Wierzycieli i pretensorów do niniejszego konkursu łączyć się powinny, tak o nastaniu takowego wyroku jakoteż, że na niestawiających wieczną amissyą zapisze trzykrotnie przez gazetę Kurjera Litewskiego ogłosić, W. Zastawnego dóbr Nowego Dworu Posessora z obowiązał. Franciszek Sołtan Prezydujący Exdywizor. Jan Przybora Podśudek Ziem. Ptu Rżgo Exdywizor. Jan Kwietkowski Pisarz Ziem. Ptu Rzezyckiego Exdywizor. Franciszek Ruszczyc Sąd Exdywizorskiego Rejent.

1 W Kuryerze Litewskim wyszłym w roku tera-

znieszym pod Numerami 39, 40 i 41 na uczynio-
ną trzykrotną Awizacją przez W. Alexandra Er-
dmana Sędzicę Ziem: Starodub: na wymyślone myl-
ne pretensory do kamienicy niżej oświadczenie
czyniących, chcąc dać dostateczne wyjaśnienie; wie-
leby się mieysca w Kuryerze zajęło, a to jak czy-
telnikom znudzenia tak W. Alexandrowi Erdmanowi
zapewno nieukontentowanie przyniesoby mogło:
Jako czytając. *Naprzód:* Słowa testamentu jego Oy-
ca w Bogu zesłego Tadeusza Erdmana Sędziego Ziem:
Starodubow. w roku 1810 8bra 10 formalnie sporzą-
dzonego w którym „Syna swego jedynaka Alexandra
„Erdmana od majątku swego oddał a ony jego dzie-
„ciom a swoim wnukom zapisuje „*Powtóre:* Tegoż
roku decembra 15 własnoręczne oświadczenie Tade-
usza Erdmana, na syna swego Alexandra „o pokrzy-
„wdzenie siebie przez syna w zgrzybiałym wieku „
Potrzącie: 1814 nowem: 28 dnia w Sądzie Głównym
Wileńskim w którym departamencie zanesione przez
W. Białobłotzkiego Adwokata Sądu Głównego Wileń:
Jako Opiekuna wnuczek Tadeusza Erdmana, przy
zrzeczeniu się z opieki oświadczenie „na fortel jakim
„wydobyty został z pod lokacyi będącej w W. Bła-
„tobłotzkiego testament Tadeusza Erdmana „*Po-*
czwarte: 1814 decem: 3, Sądownie w Grodzie Wileń:
zanesiony manifest Franciszki Erdmanowej Sędziny
Ziem: Starodub: na syna swego Alexandra Erdmana
„Omisternie wydobyte z pod jej klucza rewersu
„W. Białobłotzkiego jej danego na przyjęcie wło-
„kacyą testamentu powyższego; o odebranie tegoż
„testamentu i o zatracenie jego „*Popięte:* 1815 jult
10 w Sądzie Ziem: Wileń: przez opiekę Sądownie
zanesione oświadczenie i tamże rozpoczęty proces
z Alexandrem Erdmanem „O różne frymarki nie wol-
„nie czynione co do summy uniżej oświadczaających
„się 3000 rub: Sreb: będącej należney małoletney
„Izabelli Erdmanównie „i dalsze tranzakcyi tym po-
dobne materye obeymujące z których wyswiciłoby
się jak mylnie W. Alexander Erdman zastosował pre-
tensyą do kamienicy przez Oyca wyprzedaney niżej
czyniący oświadczenie tak i restuujący summy za
oną pozostały, że tenże W. Alexander Erdman nie
jest dotąd żadnym aktorem jako cudzey własności,
krótkie nawet poniżej oświadczenie objaśni.

Excerpt Oświadczenia z Protokółu Potocznego
Ziemskiego Pttu Wileń: w dacie poniżej wyrażoney
uczynionego, i teyże daty pod Pieczęcią Urzędową
Ziemską tegoż Pttu Wileń: jest wydan.

Roku tysiąc osmset piętnastego — miesiąca Ju-
lii trzydziestego pierwszego dnia. Przed Aktami
Ziemskimi Pttu Wileń: stawiając osobiście W. JPan
Ignacy Byczkowski Starosta Jankuński Oświadczenie
wpisać podał w następnych wyrazach: Oświadczenie
wespół z Manifestem Imieniem WW. Ignacego i Te-
ressy Byczkowskich Star: Jankuń: czyni się na W. JPana
Alexandra Erdmana Sędzicę Ziem: Star: w następney
osnowie: zeszy Tadeusz Erdman Sędzia Ziemski Star:
czynią: pod Rokiem tysiąc osmset dziesiątym 8bra
dziesiątego dnia testamentową dyspozycyą wyraził
pobudkę dla czego Synowi swemu Alexandrowi Er-
dmanowi schedę tylko Exdywizorską w domu Mia-
kiewiczowskim przeznaczył, a od dalzego całkowite-
go majątku oddalił — przeznaczając go dla dwójga
wnuczek Izabelli i Franciszki Erdmanowien, wyzna-
czając dla nich Opiekunów, te pobudki, potwo-
rzyć przez urzędownie podawaną, własną ręką na-
pisaną do Wileńskiej Policyi i zanesioną, i że te
wyznanie Oyca na Syna, zgodne jest z przekonaniem
Matki, to utwierdza teyże Matki proces w Ru tysiąc
osmset cztertnastym Xbra 3go w Grodzie Wileń-
skim na tegoż syna uczyniony — Zeszy Sędzia Er-
dman przez wczesną dyspozycyą zabezpieczywszy
dole wnuczek swych względnie postępku swego
syna a ich Oyca, wyprzedal dom swój Deit m wła-
sny dziedziczny w mieście Wilnie na zaułku Bernar-
dyńskim pod Nrm sto czterdziestym siódmym pofo-
żony — przez dokument interczyliny tysiąc osmset
dwunastego februaryi dwudziestego szóstego dato-
wany — nazajutrz w Ziemstwie Wileń: przyznany —
biorąc część summy do rąk swoich a na restancyą
to jest na sumnę rubli ar. trzy tysiące przyjmując z ter-
minem trzyletnim Obiig — a w tymże roku apryla
dwudziestego szóstego dnia — Dni życia zakończył —
Po śmierci którego dyspozycyą Testamentową dwoma
laty pierwey czynioną, wzięta swoją exekucyą, jak
to dowodzi tysiąc osmset dwunastego apryla dwu-
dziestego dziewiątego czynioną a tysiąc osmset pię-
tnastego jult osmego w Ziemstwie Wileń: Aktyko-
wana opieki inwentarya — Skutkiem czego Dellrowie
obowiązani zostali za zleceniem opieki opłacać pro-

cent od summy resztuującej W. Franciszce Erdmano-
wey żenie zmarłego — Jako intrat dożywotniczo; a o
aktorstwo Kapitału jak zostawało Testamentem na
wnuczki przeniesione tak do ich i ich opiekunów dy-
spozycyi należało — Dellatorowie opłacać procent
dla W. Erdmanowej — Opłacili go nie tylko za lata
idące, lecz za cały rok następny — i część jeszcze
na rok tysiąc osmset siedmnasty do rąk W. Erdma-
nowey wniesli — Jak jej kwity poświadczają i obra-
chunek — gdy tym czasem W. Alexander Erdman
różne poczyniwszy kroki i frymarki — Zmusił opie-
kę, że ta chroniąc własności wnuczek Erdmana Sę-
dziego o bytności Testamentu i o jego skutki w Ziem-
stwie Wileń: z W. Alexandrem Erdmanem i matką
ustanawiając proceder — sumnę u Dellrow będącą
aresztem przyparęczyła — czego unikając Alexander
Erdman, gdy Dellrow o opłatę kapitału mimo opła-
cony aż do roku tysiąc osmset siedmnastego procent
do Sądu Ziem: Trockiego powołał — a nadto o u-
zyskany Dekrecie Kontumacyynym zapowiada —
który bez pozwania pod nie wiadomością Dellrow o-
trzymał — Przeto Dllrowie szukając w tym podwój-
nym procederze własnego bezpieczństwa oświadcza-
ją, że kapitału zaliczać nie są obowiązani, gdy pro-
centa wczesnie, aż do roku tysiąc osmset siedymna-
stego opłacili, że oddzielnie z Obżalym Alexandrem
Erdmanem rozprawić się nie mogą, mimo proceder
Opiekunów w losie wnuczek zmarłego Erdmana usta-
nowiony, że póki Obiigny Erdman nie dowiedzie
w Ziem: Wileń: dokąd powołany — Aktorstwa tey
summy dla siebie, potąd Dellrow niema żadnego pra-
wa do dalszych powoływać juryzdykcyow, że Del-
temu opłata sumnę kapitałną za wyexpirowaniem lat
procentowych — komu Sąd z ogulney między Opie-
kunami a Alexandrem Erdmanem rozprawy naznaczy,
i w tym celu ninieysze zanosząc oświadczenie, zy-
skanie podstępne Dekretu Kontumacyynego bez po-
zwu w niewiadomości Dellrow manifestu i takowy
manifest podpisuje — w tego Oświadczenia podpis
w protokule takowy. Ignacy Byczkowski Jankuński
Starosta. Correctum Adam Dauksza Ziem: Pttu Wileń:
Regent.

1. Niżej piszący się, od wielu lat utrzy-
mywany w domu własnym w Wilnie na ulicy
wielkiej pod Nrem 74. handel cukierniczy;
w roku 1812 zbiegiem niepomyślnych wypad-
ków, zmuszony będąc: choć niechętnie zam-
knął. Lecz jako nie myślał na zawsze zaprze-
stać tey czynności, tak na ten koniec późnieny.
tyle starania i pracy dokładał: iż tenże han-
del, w témże samym mieyscu; na nowo do-
piero otworzył. Z ukontentowaniem sobie
przypominając, że przed tém z wielu Po-
wiatow i miast Obywateli, z tey Cukierni o-
trzymywali w naylepszej dobroci (jak sami
mieć chcieli) to wszystko: co się w Cukier-
ni naydywać powinno; i oddawali wzajemnie
sprawiedliwe pochwały „życzy sobie nowych
względow Obywateli, i w tém celu: o otwo-
rzeniu rzeczoney Cukierni, oraz iż w oney,
jest dostateczny, zapas cukrow, sokow, konfia-
tur i trunków przez ninieysze uwiadomienie
donosząc, jak naypokorniey uprasza przyby-
wać i przysyłać do pomienioney Cukierni,
gdzie łaskawey Publiczności w każdym czasie
usługi ochoczo. Fridrych Frohland.

1. Niżej podpisany, nabywszy wiecznością
Kamienicę w Mieście Wilnie, od JP. Józefa Łu-
kiewiczza, Radnego M. G. Wilna, dla zabe-
spieczenia swego nabycia, i wiadomości preten-
sorów (jeżeli jacy są) zawiadaniom wszystkich
pretensorów, iżby dla oświadczenia swych na-
leżnościow do mnie nowego Dziedzica pomie-
nioney kamienicy z dowodami jawili się; a ra-
zem ostrzegam przez ninieyszą awizacyą, że
każdy dług nowo zaciągnąć się mogący, nie
będzie przezemnie przyjęty i akceptowany. Dat
1815 mca 7bra dnia 10 — Xawery Budkiewicz.

1. Wawrzyniec Klimowicz Prezydent Grodzki Powiatu Wilkomirskiego, Kozakowski Prezydent Grodzki Kowieński, Felicjan Gadon Pisarz Ziem. Powiatu Telszewskiego z Gubernii Wileńskiej, Michał Rodziewicz Sędzia Ziem. Powiatu Wileyskiego, Felix Woydziewicz Podsekretarz Ziem. Powiatu Śluckiego, Ignacy Chomiński Pisarz Ziem. Powiatu Wileyskiego z Gubernii Mińskiej Urzędnicy.

Oznajmujemy tym Urzędowym obwieszczeniem listem, iż w skutek Dekretu remissyjnego Sądu Głównego Lit. zgo Departamentu w roku 1812 marca 23 dnia zapadłego ogólnego majątku tak ruchomego jakoteż nieruchomego, po zezwoleniu z tego świata Janusza Hrabiego Tyszkiewicz z Junerale b. W. Polch i kawalera pozostałego taxę i exdywizyą na satysfakcyą wierzyteli, onego determinującego po uprzedzeniu pierwsiastkowych przez Dekret w roku 1814 maja 5 dnia w Sądzie Exdywizorskim zapadły dyktando, że od daty niniejszego obwieszczenia za niedziel cztery dla załatwienia akcesoryjnych wyroków i przystąpienia do oczewistej rozprawy, My Urzędnicy Gubernii Wileńskiej wszyscy trzej, a z Gubernii Mińskiej dwóch do dóbr Głównych Strzednika w Xięztwie Zmudzkiem Ptu Rosień. położonych zjedziemy w jakowym czasie, ażeby wszystkie strony do tego interessu w pływ mające z wszelką gotowością usposobione były najmocniej zastrzegamy.

Roku 1815 mscia 7bra 15 dnia Woźny niżej wyrażony świadczę, iż tę kopia obwieszczenia z autentyką zgodną, od WW Urzędników na Sąd Taxatorsko Exdywizorski w dobrach Strzednika w Pcie Rosień. leżących, przeznaczonych JW. Eleonory z Hrabów Tyszkiewiczów Gielgudowej Marszałkowej nadwornej, w Xięztwie Lit. Zastawny posessorce tychże dóbr Strzednika w majątności Strzednika podałem od daty dzisiejszej Urzędnicy na wzmieniony Sąd w komplecie pięciu za niedziel cztery przybędą oznajmiłem i opowiedziałem.

Roku 1815 7bra 16 dnia przed sędziami Ziemskimi Rosień. stawając obecnie Woźny tę relacyą obwieszczenia zeznał. Przyjodem Jan Gimbut Rejent Ziem. Ptu Rosień.

1. Ponieważ WJP. Wincenty Pohoski Medyk dla interessów swoich plenipotencyą do zarządzania wszelkimi interesami i domami mojemu, mnie złożył, i zupełny zdał z czynności swych rachunek; przeto, że odtąd ja sama lub przez innego Plenipotentę we wszelkich moich interesach czynić będę ze wszystkimi według wynikłych potrzeb, powszechność uwiadomiam: a iesliby kto miał jakie oblięgi lub karty, na długie zaciągnięte przez tegoż WJP. Pohoskiego na imię moje, takowych jawienia do mnie w domie pod N. 519 mieszkającej, w ciągu miesiąca; pod utratą summ kredytowanych upraszam. — Wilno roku 1815 7bra 21 dnia — Maryanna z Minkiewiczów Kurzątkowska Sztab-lekarowa Woysk Ross.

1. Ze dnia trzynastego na 14 w nocy miesiąca septembra 1815 roku w karczmie Mitkach spełniona została kradzież, rzeczy następnych. Szkatuła mosiędzem okuta z zamkiem wnętrznym w niej papiery do kompromissu służące, między JJWW. Ferdynandem Hrabią Platerem Starostą, Józefem Wawreckim Jenerałem, Thadeuszem Puzyną Jenerałem, Józefem Szyszło Woyskim i Teodorem Ciemnołóńskim, mianowicie: Protokół Dekretowy w Mitkach ferowany akcesoryjnie przez JWch Thadeusza Bystrama, Franciszka Komorowskiego i Thadeusza Platę — Dokumenta na kompromis między wyżej zmienionymi osobami przyznane. Przywilej na majątek Golminiany alias Zyznopolie autentyczny z puszką blaszaną do masy suknem fioletowym z sznurami tegoż koloru jedwabnymi sam pisany na pergaminie. Pugilares z papierami: Proces sądowy — Pieczętka

srebrna z herbami Bystramowskim i pak papierów notat preskrypcyów Alchimiznych i recept doktorski, oprócz tych i inne. Lanszawik olejno malowany na wółku. Tabakiera złota roboty matowej w formie kuferka w futerałach czerwono oprawnym. Tabakiera srebrna podwójna we środku wyślaczana roboty perełkowej z wyrzniętymi na jednej stronie herbów Bystramów, a na drugiej cyfry TB., mająca w sobie u wierzchu jednego potajemniczek, z wymującym u środka przedziałem tak, że z podwójnej można zrobić pojedynczą, obie te tabakierzy w worku zamszowym, w trzech szufladkach u spodu tej szkatuły znajdujących się było, numizmatów starych rubli i talarów sztuk dziesięć, talarów obrączki holender. sztuk 4, szostakami starymi złotych dziesiątek, kiesieczka jedwabna z kolorów fioleto zielonego, sznurek jedwabny do zegarka. kul ołowianych od pistolecików angielskich od tychże klucz i forma od kul. Worek zamszowy z sześciu ładunkami blaszanymi nabitymi i rożeczkiem z prochem poczdamskim, na spodzie w tej szkatule flaszczyk kilka z lekarstwami prócz szkatuły. Zegarek złoty repetier z powierzchnią kopertą tombakową z sznurkiem jedwabnym zielonym na nim kluczyk złota koronowy. Pistoleciki angielskie szrubowane z potajemnymi cynglami frak i pantaliony garniturowe z sukna koloru kafeowego, czapka granetowa z galonem srebrnym okrągła grubo wyścielana bez daszku i rękawiczek zamszowych par 2, brewerka z granatowego sukna siwemi baranami cała podbita, surdut ciemno-zielony kitayko takąż podszyty z czarnym axamitnym kołnierzem. Za znalezieniem powyższej wymienionej kradzieży i za przystawieniem onej właścicielowi przyzwolita urecza się nadgrode. Takowy regestr ręką własną podpisuje dat w Mitkach roku 1815 miesiąca septembra 16 dnia. Thadeusz Bystram b. Prezydent Ziem. Ptu Upit.

1. Roku 1815 7bra 8 dnia uciekło trzech ludzi z majątku Wornian w Guber. i Pcie Wileń. sytt. Dziedzicznego JW. Mikołaja Abramowicza p. Polkownika woysk pol. którzy niemało skradzionych rzeczy i koni parę zabrawszy w broń przysposobiwszy się jako to strzelby pistolety i pałasze na imię pierwszy Kazimierz Gulbicki Felczer wzrostu sporego twarzy okrągłej białej, włosów ciemno błęd w surducie ciemnego szaraczku, od urodzenia ma lat 20 — Drugi Kazimierz Augustynowicz tkacz a dopiero przezwali się Woński wzrostu niskiego twarzy białej włosów swiatłych w surducie swiatłym od urodzenia lat 20 — Trzeci Stanisław Ulbicki szewc wzrostu niskiego włosów ciemnych twarzy okrągłej od urodzenia lat 19 w kapocie siermiężnej którzy udali się ku Kurlandii na Widze. Sąd niższy Ziem. Ptu Brastawskiego przejął, i zatrzymał, a za niemi gonącemu 7bra 11go wydał, którego wziawszy nie daley odwoził jak pułmili, pod pierwszy las — Ci złodzieje do brawszy się do pałasów porabiali doganiającego dziesiętników, a sami niektóre po zabierawszy kradzione rzeczy piechoto uciekli — Jeżeliby gdzie i w jakim Powiecie okazali się takowi złodzieje nayspokorniej upraszam ich pobrać, a pobrawszy Sądowi Niższemu Ziem. Ptu Wileń. odesłać dat ut supra. J. Skwierczyński mpr.

3. N. 55. Sąd Graniczny Taxatorsko Exdywizorski wyrok swój ożewisty w dniu 6tym idącego miesiąca, między kredytorami JW. Stanisława, Józefa Judyckiego, w dobrach Kamieniu, zapadły od zaczęty w dniu tymże Promulgaty, a w dniu ponizy wyrażonym skończony ogłoszwszy, gdy do przysłuchania onego wiele nie obecnych stron dostrzegł; ztym, aby strony pomienionym Dekretem objęte niewiadomością o Promulgacie Dekretu niewymawiając się, zwykle następując w sprawie konkursu emmisy, nie ulgi, wiedzieć oje, iż wszyscy JW. Stanisława Judyckiego (przez oycę jego) wierzyciele, na rzetelności swoich należności mają sądzone przysięgi; które w przeciągu sześciu tygodni w miejscach przyległych swego mieszkania wykonać są obowiązani, pod utratą sądzoney rzeczy, i że Protokół dekretowy w Sądzie Głównym Gubernii Mińskiej drugiego Departamentu złożony będzie, a między tym kancelarya Sądu Exdywizorskiego dla wydania Excerptu stronom w miejscu byłey exystencyi Sądu in fundo Kamienia kilka dni pozo stanie — Dat w Kamieniu 1815 7bra 10. Rafał Gordziałkowski Exdywizor Prezydujący. Józef Rudnicki Sędzia Normalny Ptu Bobrego Exdywizor. Jerzy z Kalnik Soroka Ziem. Oszm. Ptu Exdywizor. Samuel Kostrowicki Sędzia Z. Miń. Exdywizor. Józef Strupński Sędzia Grodz. Oszm. Exdywizor. Mateusz Bogucki Sądu G. L. i Exdywizor Rejent.

3. N. 176 Sąd Exdywizorski Zasławski przez niniejszą publiczną Awizacyą daje wiedzieć: Iz dzieło exdywizyi dóbr Grafa Michała Przeddzieckiego w czynnościach sądowych już się ma ku końcowi, i Dekret ze wszystkimi do Konkursu należącymi stronami niezawodnie będzie promulgowany od dnia 21 præs. dla wysłuchania, którego i dla wykonania decydowanych przysięg, niemniej dla wniesienia składek na opłatę skarbowych niedomków uprzednio zadeterminowanych sub extenuatione sched, aby wszyscy Kredytorowie i pretensorowie Grafa Michała Przeddzieckiego sub amissione przybywali do Zasławia, Sąd ostrzega — D. 7 7bra 1815 w Zasławiu: Kazimierz Piottuch Prez. Exdywizor. Józef Szyszko prezydujący Z. Wileyski Exdywizor. Michał z Korkozow Korkozowicz Ziemski Bor. Prezydent i Exdywizor.

2. N. 60 Sąd Magistratu miasta Powiatowego Kowna podaje niniejszą Awizacyą do wiadomości Obywatelów, iż w roku 1815 msca 7bra drugiego dnia, w sprawie Urodz. Frydrycha i Anny, Zuzanny, Ludwichów, Kapeluszników, miasta Kowna, z WW. JP. Piotrem Reyxem b. Burmistrzem M. Kowna, Janem Gurklytem Radcą, Janem i Maryanną Kolowami Burm. Janem Szpryngierem Radcą, Anną Mętcową i Anną Malawską w tymże Sądzie odbytey, uznana została przez wyrok Sądowy, licytacya domu w mieście Kownie położonego, na sposób rozliczenia się z Kredytorami i termina są do tegoż domu licytacyi następne, pierwszy msca 8bra 1 dnia, drugi msca 9bra 20, trzeci w miesiącu xbrze 1 dnia, teraz idącego roku 1815, zyczący nabydź takowy dom z Obywateli w pomienione terminu mają się jawić do Sądu Magistratu Kowień. O tej licytacyi powszechność uwiadamia się roku 1815 7bra 6 dnia Kowno.

Józef Przemieniecki Burmistrz.
Pisarz Marcin Swirski.

3 Roku 1815 miesiąca septembra 4 dnia, Oświadczenie imieniem JW. Jerzego Łaniewskiego Wołka Sędziego b. Mińskiego Głównego Sądu i Kawalera jako jeneralnego aktora interessow funduszowych kościelnych jednoty wyznania Ewangelicko Reformowanego w W. Xstwie Litewskim czyni się w następnym składzie: oświadczający się będąc zagadnionym przez W. Jana Kurnatowskiego b. Ziemskiego Smoleń Regenta, takowymże oświadczeniem idącego 1815 roku junii 28 dnia w Akta Ziemskie Wileńskie wpisanym i wdrugim dodatku za Nrm 52 Gazety Kuryera Lit: domieszczonym widzi się bydź obowiązany na takowe Oświadczenie tak wskazaną drogą odpowiedzieć następnie — Każdy kto rzeczzone oświadczenie z za stanowieniem czytał, pewnie, że się przekonał o fałszu onego: bowiem położone na czele Familije i inne które się do funduszow na Kościoły, Seminaria, Szpitale, Edukacyą młodzi sposobu ku temu z Rodziców nie mającey, i dalsze bieżącej wsparciu cierpiącej ludzkości niosące w rzeczoney jednocie, przez legacje przyczyniły, zkadze biorą niby pochop Zażalenia oświadczającego się, o to ztąd, że tenże W. Regent Kurnatowski dzierżący lat kilkanaście za prawem arędownym folwark K. śielny Kopciżki, wciąż takowey dzierżawy ustawicznymi pretensjami mniej słusznymi uszczuplały, tak chwalebne fundusze, na resztę za pretensye z roku 1812 do 13 dzierżownego a od 13 do 14 administracyynego nie kontentując się restauracyą za arędu jego zaległą, i caloroczna krescencyina z jutrątrami gorowego grosza, (bo ani szełaga z nitrą j. ko Administrator nie wniosł;) z roku Administracyynego, folwarku za który dziś opłaca się przez dzierżawcę po 3000 złotych corocznie, a więcej jeszcze z niechęci, iż nadal, ani jako dzierżawca, ani jako Administrator w folwarku Kopciżkach dla nieginienia corocznych z onego jutrątr utrzymanym nie został, zastosowała urwanu z tychże funduszow jeszcze ogromne bez dowodow, i słuszności ad fundum folwarku Kopciżek pretensye, a za one zyskawszy w Grodzie Trockim z rejestru summaryynego na pretensye tego rodzaju nie właściwego dwa dekreta niestanne, z onych z popełnieniem złego przewodu prawa uformowawszy niby ultymarną konwikcyą za oną powodem podanego w Inie-niu oświadczającego się jako jeneralnego aktora Objasnienia, iż folwark Kopciżki jest Kościelnym, i iż w pretensjach do onego przynoszących się wedle przepisu najwyższych Jmiennych Ukazow, w szczególniejszą protekcyą fundusze powzechne rodzajowi ludzkiemu użyteczne, zwykle inaczej z pogorszeniem mniej prywatnych oszczędzające się, i uważające biorących; nie cywilnym, lecz śledztwienym porządkiem ich czynić należy; folwarku kopciżek za napaśne swe pretensye, z wyrugowaniem dzierżawcy arędownego akkuratnego w opłacie j. dnocie umówioney summy za dzierżawę wypełnieniu wszelkich umówionych kondycyow, i nie wyszukując go napaśnych pretensyi, w posesyą swą nie obął; zmysłać takowe oświadczenie w imieniu tych familiiow jak uczynił W. Regent Kurnatowski jest to krzywdzić one bo jest to samo co dowodzić, że one przyłożywszy się do tak chwalebnych i użytecznych rodzajowi ludzkiemu, funduszow dziś w osobie W. Regenta Kurnatowskiego idąc z nim jednomyślnie chcą one niszczyć; gdy się gnieją, że oświadczający się użytą protekcyą prawa folwark Kopciżki ochronił od zającia przez W. Regenta Kurnatowskiego, za czoze i nie sprawiedliwe pretensye; gdyby te familije miały w istocie same przez się do zarzucenia przeciwko processowi tak dzielnie służącemu od napaści W. Regenta Kurnatowskiego, tożby się zgłosiły same do oświadczającego się z otworzeniem swego zdania i życzenia, a oświadczający się jak one poważa, starałby się zastosować do tego; z właszą że każdego członka jednoty jako jednego towarzysztwa nie tylko całych familiiow jest obowiązkiem, i powinnością dbać, starać się, i radzić o utrzymanie funduszow publicznych, jakoteż oświadczający się w ogólności całej jednoty każdej familij i każdego w szczególności członka, o wspieranie jego w tym przedmiocie najmocniej uprasza — Naresztę gdyby te familije trwały w takim rozumieniu nie zgłaszając się do oświadczającego się i niechcąc jako jest zwyczaj i porządek w rzeczoney jednocie przybyć, czy zgłosić się odezwą na zjazd, czy to prowincjonalny, Synodowy, czy Kuratorski, czy wreszcie Dystryktowy między innemi dla zaradzenia, i w tym obierkie, lecz już chciały przeciwko ustanowionemu już raz porządkowi przez akta sądowe i druki w dodatkach gazet obiawiać swoje opinie, tożby znaleźli kogo in-

nego, nie zaś W. Regenta Kurnatowskiego? do spełnienia tego, i W. Kurnatowski Regent żeby nawet był o to obligowanym istotnie powinienby się wy- mówić, a to dla tego iżby takowe oświadczenie przez kogo innego zapisane znalazło lepszą wiarę — A że nie tylko położone na czele oświadczenia przez W. Regenta Kurnatowskiego Familiję i osoby one skł- dające, lecz nawet cała rzeczona jednota nie jest te- go rozumienia i oświadczonego się nie obwinia, na dowód wciąga się tu z Extraktu pod pieczęcią Sy- nodową wydanego i do Akt Ziemskich Powiatowych Mińskich przy zapisaniu niniejszego oświadczenia po- datącego się, aktów Synodu idącego roku miesiąca Julij od dnia czwartego do dwudziestego w Wilnie odbytego, przez cały zjazd to jest siedmiu świe- ckich i piętnastu duchownych podpisanych, kwiecia- cya oświadczonego się dana w słowach: „Gdy „JW. Aktor przyniosłszy tak obrachunek pieniężny „przed Synod, niemniej też należy tą wiadomość „wszystkich czynności swoich, nas wprzekonaniu „się o jego ku jednoci naszej czystości i nie spr- „awianey pilności utwierdził; za jego troskliwość „czuła serc naszych przenosząc wdzięczność; ni- „niejszym go kwietuiem memoryalem, — Dowodzi- „szym takim sposobem oświadczonego się, iż W. Regent Kurnatowski zapisał Oświadczenie bez woli, wie- „dzy i poruczenia Familii, naszele onego położo- „nych mając to być jedynie ku pomocy swemu „interesowi, gdy dowiadują się jeszcze, iż tenże W. Re- „gent Kurnatowski, czy powodowany duchem nie spo- „koyności, czy uczuciami niechęci, z pobudek już „wyżej pomienionych, a zawsze lubo jeden atoli „w liczbie mnogiej bez plenipotencji i ożjagobadź „użycia obligacyi wiedzy i poruczenia piszący się „jeszcze w ru 1814 mscu 7bra 8 dnia obstaraj prze- „ciwnie znowu przy protekcyi Najwyższemi Imiennemi „Ukazami dla wszelkich funduszow publicznych za- trze- „żoney od której się i cała jednota nie usuwa owazem „garnie pod ona podał do komisyyi sądowej Eduka- „cyinye na Gubernie Litewskie Białoruskie, Mińską „i prowincyą Białostocką ustanowieney, Prośbę w ce- „lu zatrzymania skutkow takowychże. Prośb od jedno- „ty przez oświadczonego się jako jeneralnego aktora, „i udzielnie przez plenipotentia W. Budziewicza na „skutek postanowien na zjazdach prawnych teyże je- „dnoty do teyże Komisyyi z cofnieniem krokow „prawnych w oney z W. Stefanem Grothowskim Sta- „rostą Romajewskim jako posesorem folwarku Ko- „ścielnych Szwabiszek i Norejek rozwiniętych, z u- „wag w tych postanowieniach wyrażonych, jako „w rzeczy kombinacyi skonczoney podanych; zmu- „szonym jest jako jeneralny aktor i reprezentant całej „rzeszoney jednoty, wedle wyznania samegoż W. Re- „genta Kurnatowskiego w interessach funduszow; „ostrzedz i upraszać publiczności, iżby żadnym pi- „smem w imieniu członkow jednoty przez tegoż W. „Regenta Kurnatowskiego wydającym się nie wierzo- „no, oraz wszelkich jurydykowow i kancelaryow, „iżby onych do akt bez okazanych prawnych pleni- „potencyow nie przyimowano, i na one żadney baczo- „ści nie dawano; na resztę samego W. Regenta Kur- „natowskiego odjednoczonego się przez takie dzia- „łania od jednoty: aby onych więcej nie tworzył, ina- „czej jednota przypagnoną zostanie, drogą prawa, „szukać zakazania, tworzenia podobnych pism cudzym „imieniem, a czybyto poszło processem dawnemi pra- „wami Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu służącemi „przepisanym, naprzykład przez Regestr Taktowy; „czy śledztwiennym wedle Ukazow o nadużyciu w pro- „cessach, tworzenie oświadczeń czyli manifestow cu- „dzym imieniem bez wiedzy zapisujących się w onych „aktorow bez karne uysć nie będzie mogło. Takowe „Oświadczenie podając do Akt własnoręcznie podpi- „suje. Dat ut supra w Min-ku. Jerzy Łaniewski Wolk „Sędzia b. Min: Gł: Sądu, i Kawaler, jako aktor „interessow jednoty.

Roku 1815 miesiąca septembra 4 dnia na Urzę- dzie IEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Powiatu Mińskiego stanowiący osobiscie JW. Imię Pau Jerzy Łaniewski Wolk b. Sędzia Sądu Gł: tego ten ma- nifest do akt podał, przytém i jest w Xiegach swiadcze. Jozafat Iwanowski Ziem: Pttu Min: Pisarz.

3. Excerpt z Protokółu Potoczney Ziemstwa, Powiatu Dziesieńskiego, w dacie niżej wyrażoney zapisanego oświadczenia pod pieczęcią urzędową Ziemską stronie rekwirującej corundem jest wydan.

Roku tysiąc osmset piętnastego miesiąca augu- stsiódnego dnia. Imieniem W. Jana Reisa wolno pra-

ktującego Doktora, na W. IPanią Florentynę z Krau- zow Rasterbergową Szambellanową dworu polgo, nay- solenniejsze czyni się oświadczenie wespół z zażale- niem otw: iż co s. p. mał obzał. Szambellanowey Ra- sterbergowey, Ernest Rasterberg Sambellan pod ma- loletność oświadczonego się, a razem swych braci, przyjąwszy jako Wóy, a tym samym naturalny Opie- kun nad osobami i majątkiem zupełnym pozostałym po zeszyłych Rodzicach, Rząd i opiekowanie się, wcią- gu której małoletności imi z rodzeństwa zchodząc z tego świata, samojednego oświadczonego się, acz zostawili aktorem pozostałego po rodzicach majątku. Jednak gdy niespodziewał się, aby Wóy tak prędko dai życia ukończył, bardziej zaś zostając oddalonym osobiscie dopomnieć się i z Wójem rozliczenia się z opieki nie mógł mieć zdarzenia, i dla tego niejaki czas milcząc, czekał tylko pozostałego syna W. Wil- helma w wojskowej służbie będącego. Lecz kiedy ten niewiadomo jest czy żyje? lub nie? a dowiaduję się, iż obzał Szambellanowa cały majątek pozostały ru- chomy i nieruchomy w Witkomińskim Powiecie le- żący Krowiszki nazywający się w swej wiedzy i Rządzie utrzymując — Też majątność Krowiszki wy- przedać zamysła, żalący się mając wielką do onego pretensyją, zaś i to, że obzał. nieodebrałszy ża- dnych od swego zeszyłego męża, a oświadczonego się Wóia zapisów, utrzymujących rząd nawet do- żywotni, a tym bardziej Dziedzictwo oznaczających — Gdyby przeto jakowy frymark ku szkodzie uczynio- nym nie został, i obzał. niemogła majątku marnie tracić z nadużyciem prawa nawet successyi po swym bracie wniecznym i dopomnienia się o swój ma- iatek w domie Rasterbergow umieszczony, zapobie- gając, niniejsze z użalenia w Aktach publicznych Ptu Dziesieńskiego ku zapisaniu podać, postanawiając, iż poko formalnym procederem poszukiwać niepowa- żną swej należności przywiązanej do majątku Kro- wiszek — Gdyby nikt okupno onego nie mógł wcho- dzić w tranzakta stanowcze, a i sama obżina Rasterber- gowa także nie tracić nie wazyła się — W zastrzeże- niu całą Publiczność do gazet Kurjera Litgo dla trzy- krotnego wniesienia podać żalący się oświadcza — Utego oświadczenia podpis tak się wyraża — Tako- we oświadczenie na mocy plenipotencyi zapisując podpisuję — Józef Reiss. Zgodził z protokółem Fe- lix Stolyhwa Z. P. Dziesn. Regent.

3. Znajdujący się tu z Brygadą General Ma- jor Gołowin przez niniejsze ostrzega wszyst- kich tych, którzy zechcą mieć interes z tu- teyszym Karetym Maystrem Kostro, iż po- przybyciu z Moskwy oddawał jemu do repa- racyi swoją odkładającą się Karetę, i zapłacił tyle pieniędzy, ile on sam żądał, i że przy pierwszym wyjeździe w Karecie w nie pogodny czas woda przeszła w górney części pojazdu między imperialem i podzorem gdzie główniey- sza w umowie była reperacya, w takim mnó- stwie, że wszystkie poduszki weszczedzinie przemokły. General Major Gołowin objawia przytém, iż ogólnie cała reperacya rzeszonego Karetnika Kostro całkiem nietaka, iakieyby od uczciwego Rzemieślnika spodziewać się po- winno.

5. Находящійся здѣсь съ бригадою Гене- раль Маіоръ Головинъ симъ предваряетъ всѣхъ пѣхъ кои захотятъ имѣть дѣло съ здѣшнимъ Каретнымъ Мастеромъ Ко- стро, что по прибытіи изъ Москвы оп- давалъ онъ ему въ починку ошкідную свою Карету и заплатилъ столько денегъ, сколь- ко онъ самъ потребовалъ; что при первомъ выездѣ въ Каретѣ, въ дождливую погоду, вода прошла между имперіала и подзора гдѣ главнѣйшая подоговору поправка за- ключалась, въ такомъ изобилии, что всѣ подушви въ серединѣ Кареты намокли.

Генераль-Маіоръ Головинъ объявляетъ при-
томъ, что вообще вся починка помяну-
таго Каретнаго Мастера *Котро* совсѣмъ
непановъ, какойбы отъ чеснаго Ремесле-
ника ожидать должно.

3. Podpisany za pełnomocnictwem nadanym mu od
J.O.O. i J.W.W. Opiekunów, nieletniey Xieźniczki Córki
Dominika Stefana Radziwiłłówny dla interessów te-
go obiekta, uczących się, wyjechawszy do Krolestwa
Polgo i część niemalą czasu w mieście Warszawie ba-
wiąc, gdy na zwrótem do kraju nalaż w gazecie Ku-
ryera Largo dwa tytuły remanifesta pierwszy przez
J.W. Ludwika Kamińskiego byłego Prezydenta Sądu
Głogo Mińskiego, drugi przez J.W. Grafa Karola Mo-
rawskiego Generała Majora i Kawalera przeciw sobie
zapisane, a to w rzeczy odpowiedzi na świadectwo
onego wypisujące pobudki dla czege archiwum Ra-
dziwiłłowskie w Nieświżu lokowane dotąd otwartem
nie zostało, oraz donoszące o przypadku jaki też ar-
chiwum spodkał, nie sadił nigdy, aby rzecz wyai-
kla ze scitłych obowiązków jego, i piórem j.k przy-
stosowność, każe naydelikatniejszym doniesionu, w wy-
padkach zwiaseza znaczną część Publicznosci inte-
ressujacych, których zamilezenie, za ubliże nie przy-
jęte o przez siebie zastępstwa, tak wysoce nfnosia
Moiar za zaszczyconych Opiekunów poczytałby, aby
mówię krok ze strony jego tak konieczny sklonił po-
wyżey wyrażone osoby do odpowiedzi z rzeczą sa-
mą zupełnie niezgodney, a tylko osobistemi usocy
pliwosciami przeciw niżey podpisanemu zapewniony
dla tego kiedy z czynności swojej w zarządzeniu
masą Radziwiłłowską i jey intere sami zdając opie-
ce sprawę, nayohlubniejsze pracy i gorliwości od
jey otrzymał świadectwo, i mając w pogotowiu wis-
domość dokładną wszelkich czynności swoich tudzież
obrotu gołowego grozka do jego weszłego na taką
samią w Komisarzy Naywyżym Ukazem dla inte-
ressów Radziwiłłowskich naznaczoney, spodziewa się
niepionnie zasłużyć opinią — niewidzi pobudek od
powiadania po zęgole na rzucione przeciw sobie
czernidła i rażenia uszu Publicznosci wajemnemii cy-
tawami spraw czwiczkołwiek, mając własną spko-
ność i niewinność za najmocniejszą przeciw potwa-
rzon fardzą — Dla tego na tém koń zac odpowiedź
na oby wyżey rzeczone tytuły Romanfsto, życzy
pierwzemu podobnie, istwego przed temi do kogo
należć będzie usprawiedliwienia się a drugiego nay-
pokorniey prosi, aby gdy niżey podpisany będzie
zdawał przed Komisaryą sprawę z czynności swoich
raczył się wszystkim szczegółom osobiscie przypatrzeć
i osadzić, czyli te w jakimkolwiek punkcie na usocer-
bek dobr Successorów lub interessa jey realnych wie-
rzyteli zmierzali — Czyli przeciwnie oby tym stro-
m dogodnemii i użytecznemii były. Dat w Białym-
stoku 1815 augusta 31 dnia. Jan Chodźko Prezydent
Sądu Gł. G. M.

Roku 1815 miesca augusta 31 dnia — Przed Sa-
dem Głównym Depart. z Obwodu Biał komplet z o-
sob obu Depart. jako w czasie wakacyjnym skład-
ającym, stanawszy osobiscie J.W. Jan Chodźko Pre-
zydent Sądu Główn. Guber. Mińskiej, niżey o-
świadczenie do akt podał. Assesor Arcimowicz Jest
w Aktach poswiadcza Sekretarz Jan Kasiński.

3. Antoni Łappa Prezydent Grodzki Oszm. Jan
Czechanowiecki Sędzia Z. Wileń, Józef Wrotnow-
ski Piarz Grodz Trocki, Franciszek Ryblik Sę-
dzia Grodzki Wilkom., Kazimierz Maczyński Sędzia
Grodz. Wileń, Andrzej Bobrowicz Sędzia Grodzki
Ptu Za. ley.

Oznajmujemy tém naszym, Urzędowym, ob-
wieszczyim, iż wskutek wyroku Sądu Gł.
Lit. Wileń z Depart. w sprawie Kredytorów z W.
JP. Fel. vanem Bieñkuńskim Szamb. b dworu Pol.
i jego Kuratorami, w roku ominionym 1814, 8bra 7
d. zapadłego taxę, i Exdywizyą majątności i Lubian-
ki Sipiowskiej. Gintótowskiej, z artynencyami folw.
Pogir, i dalszych ruchomych, tudzież summownych
Debitora własnictw w P. ie Oszmian: leżących prze-
znaczonego. My Urzędnicy w komplecie témże wy-
rokiem oznaczonym za niedziel cztery od daty ni-
niejszey do teyż Lubianki niezawodnie ziedziemy —
I jako już po zszłym pierwaszo ziazdowym wyroku,
do sadzenia oczewiscie sprawy przystapiemy — A-
żeby więc o tém Kredytorowie i Felicyan Bieñkuń-
ski Debitor, tudzież jego Kuratorowie W.W. Rafał

Bieñkuński Sędzia Graniczny Trocki, Stanisław Ło-
kuciejewski takoz byli Sędzia Oszm byli uprzedza-
ni, i ze wszelką gotowością w oznaczonym cz sie d.
4 8bra do Sądu stawali pod warunkiem nieuchron-
ney amissyi remissą zastrzeżoney obowiązujemy —
i ostrzegamy — Dat roku 1815 miesca 7bra 7 d. —
w témże dniu samém kopie przez Woźnego O zmiat-
skiego Mateusza Lenkewicza stronon inter sowa-
nym, w miejscu ichże posesyy i mieszkania oczewi-
sto w ręce podane, i w dniu témże, przed Aktami
Ziem. Oszm. Orzgnali obwieszczenia zeznany — Przy-
iał Antoni Juraha Rejent Ziem. Oszm.

3. Na jednoczasowe rozpoznanie, i usatys-
fakcyonowanie pretensorów W Franciszka Sze-
miotha chorążego woysk Ros. z funduszu Je-
go Summownego na folwarku Mosuszynie mniey-
szym, w Powiecie Wołkowyskim położonym,
opartego, przez Remissyiny Dekret Sądu Główn-
nego z Depart. Gubur. Lit. Grodzien wyzna-
czony Sąd Taxatorsko. Exdywizorski, po u-
fundowaniu na dniu 15 augusta idącego roku
w pomienionym folwarku Mosuszynie, Jury-
dykcyi, i po ułatwieniu akcessorynych, wzglę-
dem administracyi, aktów kalkulacyi, kom-
portacyi i adytcacyi, kwestów do oczewiste-
go caley sprawy rozpoznania, dzień czwarty
następującego miesiaca nowembra zamierzył,
gdy zaś dla niestawajacych pretensorów, am-
missya przez Dekret Remissyiny, jest zastrze-
zona, iżby przeto niewiadomość, niestała się
pryczyną utraty pretensyi komukolwiek z pre-
tensorów W. Szemiotha, Sąd Taxatorsko Ex-
dywizorski do rozprawy na pomienionym ter-
minie tychże wszystkich W. Szemiotha Kredy-
torów i pretensorów, niniejszym ogłoszeniem
obwieszcza i wzywa, 1815 roku augusta 16 d.
Karol Bortnowski P. S. T. E. Kazimierz Pie-
traszewski S. E. Ignacy Roszkowski S. G. P.
Gro.

Нижє подписанный имѣемъ честьъ объя-
витьъ ГГ. приежжающихъ въ городъ Виль-
но, что въ ономъ городѣ, въ домѣ Г.
Грунерпа, подѣ номъ 21 мѣ близъ Остро-
брамскихъ Воронѣ содержитсяъ пракипрѣ,
подѣ названіемъ Гопель де Европа, въ ко-
торомъ готовыя для приежжающихъ есть
выгодныя покои и конюшни, пакожъ ку-
шанье и разныя напитки во всякое вре-
мя, завесьма умѣренную цѣну.

Т. Иванъ Крепленъ

Mam honor uwiadomic J.W. W. JP. niżey
podpisany, że w kamienicy JP. Grunerta pod
N. 21 nie daleko Ostreybramy na Zamkowej
ulicy założyłem z naylepszymi wygodami,
dla przyjezdnych podruznych mieszkanie pod
nazwaniem Hotel de l'Europe w którym pokoje,
staynie, stoł i różne trónki za naypomierney-
szą cenę, zawsze w gotowości utrzymywac bę-
dę — Łaskawie się polecam.

T. J. Chretien.

Den H. H. Durchreisenden, hat die Eher-
nedes unterzeichender anzuzeigen, das ich in
dem Hause des H. Grunert, Nro 21, ohnweit
des Scharfen Thor, so genannt Ostrobrama,
auf der Schloss Strasse, ein Gasthaus unter dem
Nahmen Hôtel de l'Europe, gantz beqweme
Zimmer, Stallung, &c., guten Tisch, allerhand

Getränke vor ein billigen preiss eingerichtet bereit halte, und desfalls empfehle.

T. J. Chretien

J'ai l'honneur d'annoncer, que dans la maison de M. Grunert Nro 21 près la porte appelée Ostrobrama, a l'Enseigne de l'Hôtel de l'Europe, MM. Les Voyageurs ou étrangers purront trouver un logement commode, avec l'Ecurie &c. ainsi que la table &c. les différentes boissons qu'on désirerait, le tout à un prix très Modique.

J. Jean Chretien.

z *Sebastyan Błaszczukiewicz* Doktor medycyny, adjunkt Uniwersytetu Imperatorskiego Wileńskiego, umarł w miesiącu styczniu roku 1814, ruchomość jego przedana, przez publiczną licytacją. A z tej sprzedaży, jakoteż z zasłużonej i za życia nie odebranej pensji adjunktowskiej, urosła summa pieniędzy *srebrzem* rubli 432 i pół kopieyki (która to summa oraz nie wyprzedany na licytacji pierścien kilkanaście czerwonych złotych taxowany, i małej wagi kartki pieniężne, znajdujące się w kasie Uniwersyteckiej. Z Krakowa, gdzie nieboszczyk odbywał nauki, partykularnie zasięgane były informacye o sukcesorach jego, lecz żadney o nich nie dostało wiadomości: a w miesiącu październiku 1814 roku przyszedł z tamtąd list do nieboszczyka adresowany od wdowy Urszuli Rechowiczowej poszukującej u niego summy zł: 8900. — Teraz Rząd Uniwersytetu wzywa tak sukcesorów, jakoteż pretensorów nieboszczyka Błaszczukiewicza, aby porządkiem prawnym rozprawił się u tutejszej zwierzchności cywilney; a kto zyska przyznanie sobie prawa do pomienionej pozostałości po nieboszczyku Błaszczukiewiczu, temu ona z kassy Uniwersyteckiej wydana będzie.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

2. Excerpt z Protokołu Potocznego Grodz. Ptu Słonimskiego Oświadczenia poniżej wypisującego się pod Pieczęcią Urzędową Grodz. Słonim. roku teraźn. 1815 mscu zbra 9 d. stronie potrzebującej wydany.

Roku tysiąc ośmset piętnastego septembra dziewiątego dnia oświadczenie imieniem JP. Józefa Nowickiego przeciwko W. JP. Józefowi Zawadzkiemu Deputatowi wywodowemu Ptu Słonimskiego z rzeczy następnej: w roku tysiąc ośmsetnym osмым załuiący się nabył aktorstwem majątność Dubinki w Pcie Słonimskim położoną u obzłgo Zawadzkiego za sumę dziewięć tysięcy rubli assignacyjnych; za weyściem w aktorstwo, gdy obzłny tabelą nieokazał onerów na tenże majątek przez siebie opartych, a nadto, gdy oprócz gotowemi załcy się w temże roku tysiąc ośmset osмым zatrzymując pro evictione u siebie część summy, wydał dwa obligi, jeden na ośm tysięcy siedmset czternaście złch. polch i drugi na piętnaście tysięcy podobneyże monety z warunkiem zatrzymania oney do lat trzech u siebie — W ciągu więc posesysyi za usuniem się z kraju obzłgo Józefa Zawadzkiego jego różni wierzycciele okazawszy się z obligacyjnemi pre-

tensyami po różnych subseliach, celem dopomnienia się powynosili cytacye, po otrzymywali ostateczne konwikcyje iedni, drudzy oczwiste pouzyskiwali Dekreta i oparli onych satysfakcją o też majątność Dubinki, jaki dług załcy się deportując opłacił dwadzieście siedm tysięcy dwieście sześćdziesiąt trzy złch. polch, a przeto nad sumę na ewikcją u siebie pozostałą przepłacił trzy tysiące pięćset czterdzieście dziewięć złch. polch: nie licząc w to procentów i expensow prawnych — a tym sposobem nie tylko dług od siebie obzłnemu Zawadzkiemu winny umorzył, lecz nadto, ma sumowną z przepłaty do jego pretensyą — Z tego względu, gdy obzłny Zawadzki nie znajdując się w kraju, nie jest w stanie z załącym się obliczyć się i pro evictione u siebie zatrzymanych zwrócić załacemu się obligow, przeto ażeby za takimi obligami nie następowały z kimkolwiek układy, lub jakowe frymarki o nikczemności ich oświadczenie w aktach powiatowych zapisawszy, przez awizacją przy gazetach wszelką publiczność do kogo należeć będzie mogła — ostrzega — u tego oświadczenia podpis takowy Józef Nowicki. Zgodno z Protokółem potocznym Ignacy Nielubowicz Grodz. Ptu Słonim. Regent.

2. Roku 1815 augusta 21 dnia niżej podpisanym, chociaż in julio zapisał manifest w Sądzie Ziemi: Ptu Bobr: na W. Józefa Karwowskiego, który w Powiecie Bobr. zastępował miejsce Ziemskiego Komisarza, a dziś w Rzeczy również w tem celu — Ze gdy pomieniony W. Józef Karwowski przy odjeździe swoim do Rzeczy miał z folwarku swego arędownego przysłać, za przedane po kontrakcie wódki wia-der 800 i wołow 40 ukraińskich karmnych, a gdy przez swych służących szlacht dwóch, przysłał woły schudłe, kalekie; małe tutejsze, i połowie cenie niendpowiednie — Oświadczył się umiarkować względem ceny uczciwie wedle wartości, a sprzedaży onych, etiam wyżej choćbym i po dukacie utracił; z chęcią uzupełnić, i usatysfakcyonować się bezkrzywdnie pragnę. Lecz jak uważam z listu pisanego (a odebrane po powrocie moim z Kremieńczuka) od W. Karwowskiego, że nie myśli odstępować, a trzymać wydanego sobie obligu, który jest wsparty wielu dowodami — że nie jest z rękodany summy wynikły — Zatem jesliby chciał czyto przelew komukolwiek uczynić, lub wskazać do jakiegokolwiek ony dokument uzysku, za nieważną ogłaszam i zapłacić bez konwikcyi nie będę mógł; bo jesliby uczciwie skończyć nie chciał W. Karwowski, w mscu octobrze terminie do 15 dnia — w ułożeniu się domowym, tedy wyswiecić całą rzecz, i powody nieomieszkam i po wszystkich jurydykcyach dowiedzieć się, w tém postępnosc i sprawiedliwość sięgać nie zaniedham, a tym czasem i przez Kuryer Lit: publicznie oświadczam się naysolenniey Mińskiej Guber: Bobruyskiego Ptu Obywatel Deputat J. Hryniewicz.

2: Na ulicy Zamkowej obok kościoła śgo Jana, Dom W. Professora Bry o tego jest do najęcia. O warunkach kontraktu można się zainformować w Drukarni sto Jańskiej.